

הפצת תורתו ומשנתו של מרן רבינו עובדיה יוסף זלה"ה • הפעול ציונו הקדוש של מרן זיע"א • המפעל האדיר "הלימוד היומי בתורת מרן" • ירחון תורני "קובץ בית יוסף" • גמ"ח להשאלת ספרי מרן והכנסתם לשיבות וכוללים • "נרוץ מרן" - שידורי תורה ויהדות 24 שעות • שיעורי תורה וקנסים • גליון שבועי בעברית ובאנגלית

לתרומות חייגו:

*8759

www.moreshet-maran.com

מרן מוציא זשקאל

לעילוי נשמת

שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

פרשת יתרו

כד שבט תשפ"א | גיליון מס' 354

יו"ל בסיוע המשרד לשירותי דת

אמרותיו

"ויתיצבו בתחתית ההר" (יט, יז).

איתא בגמרא שבת (פח.), אמר רבי אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקב"ה עליהם הר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים את התורה - מוטב, ואם לאו, שם תהא קבורתכם.

והקשה מרן פוסק הדור זצוקללה"ה (מאור

ישראל ח"א שבת פח. ד"ה מלמד):

הנה בגמרא תענית (כו:) דרשו חכמים, ביום חתונתו - זה מתן תורה, והלא קיימא לן (קידושין ב:) שאין האשה מתקדשת אלא לדעתה, וכן אמרו (בבא בתרא מה:) המקדש אשה בעל כרחה, הפקיעו חכמים קידושין אלו. וכן נפסק בטור ובש"ע (אבה"ע סימן רס בע"י מב). ואם כן כיון שישאל הוכרחו לקבל את התורה בעל כרחם, על ידי שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית, היאך היו הקידושין קיימים?

ותירץ על פי דברי המדרש (תנחומא פרשת נח סימן ג) וזה לשונו: ולא קיבלו ישראל את התורה עד שכפה עליהם את ההר כגיגית... והלא משענה שאמר להם הקב"ה: מקבלים אתם את התורה, ענו כולם ואמרו: "נעשה ונשמע", אלא על התורה שבכתב אמרו כן, לפי שהיא מעט ואין בה יגיעה וצער, מה שאין כן התורה שבעל פה, שיש בה הרבה מצוות קלות וחמורות, ואין מי שלומד אותה אלא מי שאוהב את הקב"ה בכל לבבו ובכל נפשו. ע"כ.

ולפי דברי המדרש נחא, שעיקר הקידושין בתורה שבכתב, ובלוחות הברית, ואילו תורה שבעל פה היא בבחינת שארה כסותה ועונתה, והרי המקדש את האשה ואמרה שמתקדשת לו על מנת שאין לה עליו שאר כסות ועונה, הקידושין קיימים והתנאי בטל, שכל המתנה על מה שכתוב בתורה, ואינו דבר שבממון - תנאו בטל.

(משוש תבל - שמות, עמוד רה).

משלחן הראשון לציון

כיצד יש לתושבי חו"ל להתנהג כשאשה זרה מושיטה את ידה לשלום תפלה בצבור קודם הנץ לאחר עמוד השחר, או תפלה ביחיד בזמן / ק"ש שעל המיטה למי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא קראה

[מתוך קובץ בית יוסף-גליון לד, שבט תשע"ז. מזדור שו"ת הראשון לציון]

למרות שיחזור לישון? תודה רבה. חזק וברוך. חזקו ואמצו. שנזכה לקבל את פני משיח צדקנו בתחיית המתים. שנוכל לעלות ארצה בקרוב ממש. אמן ואמן.

פינחס מרדכי דרעי ס"ט, צרפת

תשובה:

לשאלה א: יש להשיב בקידה והתנצלות, ולהרבות בדברי ברכה כפיצוי לאי נתינת היד.

לשאלה ב: יתפללו ביחיד ולא יתפללו בצבור קודם הנץ, כי תפלה קודם הנץ היא תפלה כדיעבד, ואילו תפלה בצבור זו מעליותא חשובה לקבלת התפלה, אבל לא מעכב כדיעבד. וחמור יותר להתפלל כדיעבד מאשר ביטול תפלה בצבור.

לשאלה ג: אם הדבר גורם לו צער שלא יוכל להרדם שוב, יש להקל.

שלום. אם אפשר לשלוח את השאלות למרן הראש"ל. תודה לכם.

לכבוד מרן עמוד ההוראה הראש"ל הגאון הגדול רבינו יצחק יוסף שליט"א שלום רב,

א. אנו גרים בצרפת, איך צריכים להתנהג כשנמצאת אשה זרה כמו רופאה או פקידה בבנק וכדומה שמושיטה לנו את היד לומר שלום?

ב. אצלנו בימים אלה הנץ החמה מאוחר מדי, ויש כמה אברכים שנוסעים לעיר אחרת כל בוקר ללמוד בכולל שם. האם עדיף שיתפללו לפני נסיעתם, הוי אומר לפני הנץ עם תפלה בצבור, או יותר טוב שיתפללו ביחיד בזמנו?

ג. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע

למסירת שמות לתפלה על ציונו של מרן: *8759 • מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

כל ספרי מרן רבינו עובדיה יוסף זלה"ה ומרן הראש"ל רבינו יצחק יוסף שליט"א

לרכישה באתר "מורשת מרן שופס"

shops.moreshet-maran.com

מספרי כל הארץ
ע"ה הבית!

להורדה סרקו את הברקוד

אתר "מורשת מרן" עכשיו באפליקציה!

מהלכות ברכת הגומל

(מתוך חזו"ע ברכות)

א. מי שנוסע ממדינה למדינה אחרת למחוז חפצו, ובתוך כדי נסיעתו עובר דרך עיירות גדולות, אינו מברך הגומל, אלא עד שיגיע למחוז חפצו. אבל שלוחי ארץ ישראל שנוסעים דרך כמה עיירות, ומתרימים את תושביהם לדבר מצוה, כל עיר שעוברים בה נחשבת למחוז חפצם, ואם מתעכבים שם איזה ימים צריכים לברך הגומל בכל עיר ועיר.

ב. דבר שהוא מנהגו של עולם, ויש צורך והכרח לעשותו, כגון להיות מיורדי הים, או מהולכי מדברות, אפילו אם יש שם חשש סכנה, אין להמנע מעשייתו, וה' הרואה ללבב יודע שהוא אנוס לצורך מזונותיו וכיו"ב, ושולח מלאכו לפניו להצילו. אבל אם הוא יוצא לטייל בלבד, שומר נפשו ירחק מזה.

ג. על כל חולי צריך לברך הגומל, אפילו אין בו סכנה, ולא מכה של חלל בלבד, אלא כל שעלה למטה וירד ממנה, הרי הוא דומה למי שעלה לגרדום לידון, ואין הפרש בין חולי קבוע שבא מזמן לזמן, ובין שאינו קבוע.

ד. מי שהיה חולה ונתרפא, שצריך לברך הגומל אפילו אם לא נפל למשכב להיות רתוק למטתו אלא יום אחד, כגון שקיבל חום גבוה, ואחר שקיבל תרופה נתרפא מיד, חייב בברכת "הגומל", ואין צריך שיהיה רתוק למטתו שלשה ימים, אלא אפילו יום אחד בלבד. ומי שנותח ניתוח שבר, אפילו לא הוצרך אלא להרדמה מקומית, צריך לברך הגומל, ואין צריך לומר מי שעשו לו צינתור בלב, שכאשר יתרפא צריך לברך הגומל (הליכות שלמה עמוד ערה). וכן מי שלקה בהתקף לב, וע"י טיפול ברופאים שב לאיתנו צריך לברך הגומל. (שו"ת ציץ אליעזר חלק יב סי' יח אות ח).

לחיזוק התורה בבני הישיבות

[מתוך קובץ בית יוסף, גליון לד-שבט תשע"ז].

במגילה (ו): אם יאמר לך אדם יגעתי ומצאתי האמן, לא יגעתי ומצאתי אל תאמן. והמהרש"א פי' בזה, האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד, אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב וכו'. ע"ש. וכבר אמרו (במגילה ז): תנא מניה ארבעים זמנין ודמי ליה כמאן דמנחא בכסתיה. ופי' הגר"ז בתולדות אדם, ע"פ מ"ש בב"מ (כא): עשוי אדם למשמש בכיסו בכל שעה ושעה, וקמ"ל שלא היה די לו במה שחזר רק מ' פעם, אלא עוד היה דומה הדבר בעיניו כמאן דמנח בכסתיה, כדי לחזור עוד ועוד, ולכן לא אמרו כמאן דמנח ליה בקופסא בתפיסה או בדלוסקמא, רק בכיסו, שעשוי למשמש בו תמיד, כן החזרה על הלימוד חשוב מאד.

ומעשה בהגר"ח מוולוז'ין שחזר יח פעמים על סדר מועד ונכנס סר וזעף אצל הגר"א, וכששאלו פשר דבר, ענהו חזרתי מס' שבת יח פעמים ועדיין אין משנתי שגורה בפי, א"ל ב"ח פעם די לך? כל ימיו בעמוד והחזר קאי. וכן אמרו הדור הדור ואל תצטרך לפלדור (עשב המסוגל לזכרון אבל הוא מסוכן) ובברכות (מ). בתורה נאמר אם שמוע תשמעו, אם שמוע בישן תשמעו בחדש. קנקן ריקן אינו מחזיק, מלא מחזיק, ובברכות (כא). הק"ו בברכת התורה לאחריה, ממה שנאמר לפניו כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלקיני, ואילו בבהמ"ז להיפך כשהוא שבע מברך כשהוא רעב לכ"ש. ופי' ההפלאה (בפתחא זעירא או"י) שבאכילה כשהוא שבע נאמס בעיניו מזונו משא"כ כשהוא רעב ותאב, אבל בד"ת הד' להיפך, מתחילה אינו יודע הערך של הלימוד, וכשהוא שבע ולמד יותר, מתמלא תשוקה רבה וחשק ללמוד וכו'. (וכ"כ בשו"ת שערי צדק חאו"ח ס"ס כא בשם הגר"א). הגר"ז בתולדות אדם כותב על הפסוק לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז, עפ"ד הגמ' יומא (טו). מגמר בעתיקא קשה מחדתא וסימנך טינא ובר טינא. וז"ש לא יערכנה זהב וזכוכית בתחלת הלימוד קשה לקנותה כזהב ונוחין לאבדה ככלי זכוכית (כמ"ש בחגיגה טו). אבל לאחר איבודן, ותרומתה כלי פז שערכן יקר הרבה יותר מזהב. כמ"ש בגיטין (נח). תרין אסתרי פיזיא איכא בעלמא אחד נטלה רומי ואחד כל העולם כולו. (וע' תוס' ע"ז יא:). ולכן הנכון שיחזור על לימודו בראשית צעדיו. אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם.

והעיקר ללמוד עם ההלכה. אולם רבים למדים קצוה"ח, ואל החשן עצמו לא הגיעו. רק לקצה המזלג. ולא זו הדרך לקניית לימוד התורה וההלכה. אמנם חדי הקב"ה בפלפולא אבל העיקר למעשה. שקידה על תוה"ק היא ערובה בטוחה להגיע למדרגת בעל הוראה, ואף אם בשעות הלילה המאוחרות לא יוכל למצוא חבר, אין בכך כלום, ומה שאמרו חז"ל חרב על ת"ח שעוסקין בתורה בד בבד, ה"ד בזמניהם שלמדו בע"פ. אבל כעת שאנו לומדים בספרים, הם הם רבותינו וחבירינו, ואין הלומד עוסק בתורה יחידי. וכמ"ש הרח"פ בגניזי חיים (מע' ח אות סא). והביא סמך לזה מ"מ"ש הר"מ ממיץ (סי' סה) שפירוש וקנה לך חבר ר"ל ספרים. ע"ש.

עובדות מהנהגותיו והליכותיו
של מרן רבינו זצוקללה"ה

הנהגותיו

לא הרגיש בזמן החולף

על גודל דבקתו של מרן רבינו הגדול זיע"א בתורה הקדושה, יעיד המעשה הבא: בהיות מרן זיע"א מאורס לרבנית ע"ה, באחד הימים פנו יחדיו ללכת לבקר בבית של משפחת קרוביהם, בהיותם בדרך ביקש מרן מהרבנית שתסכים לו להיכנס כמה דקות לבית מדרש לעיין בספר מסוים שנצטרך לו, והסכימה לזה הרבנית ואמרה לו שתמתין בחוץ עד שיסיים...

והנה מומתנה הרבנית עד בוש וראתה כי מרן איננו מגיע, חשבה הרבנית שמא פנה והלך לו בדרך אחרת, ופנתה אל בית קרובי משפחתם לבדה. והנה כעבור שעתיים ויותר נכנס מרן זיע"א וביקש את סליחתה על עוגמת הנפש שגרם לה, והתנצל בפניה ואמר כי יש לעיין בספר כלשהו ולא הרגיש בזמן החולף.

(משוש תבל).

